

پیامبر اعظم (ص): آنکه در جست و جوی دانش بیرون رود، در راه خداست تا آنگاه که باز گردد.

۱. موضوع بحث در صناعات خمس چیست؟

- الف. ماده قیاس
ب. صورت قیاس
ج. شرایط صوری قیاس
د. قیاس اقترانی شرطی

۲. به مجموعه مقدماتی که نیازمند استدلال و توضیح نیستند چه گفته می شود؟

- الف. مبادی قیاس
ب. تصدیقات
ج. برهان
د. تصورات

۳. کدامیک تعریف یقین بالمعنی الأخص است؟

- الف. به هر گونه باور شخصی یقین می گویند.
ب. باوری که مطابق با واقع باشد و نتوان آن را نقض کرد و از روی تقلید به دست نیامده باشد.
ج. باوری که مطابق با واقع باشد چه از روی تقلید به دست آمده باشد و چه از روی استدلال.
د. باوری که از روی استدلال به دست آمده و می توان آن را نقض کرد.

۴. این عبارت، تعریف کدامیک از اصطلاحات زیر است؟ قضایایی هستند که ذاتاً مورد تصدیق عقل هستند و نیازی به سبب خارجی ندارند. یعنی تصور دو طرف قضیه کافی است تا به صادق بودن آن معتقد شویم.

- الف. مقبولات
ب. حدسیات
ج. اولیات
د. مشبهات

۵. جمله کل از جزء خود بزرگتر است، در زیر مجموعه کدامیک از موارد زیر قرار دارد؟

- الف. مشهورات
ب. اولیات
ج. مقبولات
د. مسلمات

۶. به قضایایی که عقل با تکرار مشاهده حسی درباره آن حکم صادر می کند چه نام دارد؟

- الف. اولیات
ب. تجربیات
ج. مشهورات
د. مقبولات

۷. این عبارت تعریف کدامیک از موارد زیر است؟ به قضایایی گفته می شود که به واسطه خبر گروهی از مردم، موجب از بین رفتن شک و ایجاد آرامش و یقین می شود.

- الف. مقبولات
ب. حدسیات
ج. مشهورات
د. متواترات

۸. این عبارت تعریف کدامیک از اصطلاحات زیر است؟ به قضایایی گفته می شود که قیاس‌های آنها با خودشان همراه است به این معنا که حد وسط با مطلوب همراه است

- الف. فطریات
ب. استقرائیات
ج. خلیات
د. مشهورات

۹. این عبارت تعریف کدامیک از اصطلاحات زیر است؟ ترجیح یک طرف قضیه (پذیرش یا رد) همراه با امکان طرف دیگر

- الف. یقین بالمعنی الأخص
ب. ظن بالمعنی الأخص
ج. مقبولات
د. فطریات

۱۰. کدامیک از موارد زیر جزو مبادی قیاس است؟

الف. یقینیات، مظنونات، مشهورات، وهمیات، مسلمات، مقبولات، مشبهات، مخیلات

ب. برهان، جدل، خطابه، شعر، مغالطه

ج. تصورات، تصدیقات

د. قیاس، استقراء تمثیل

۱۱. این تعریف شامل کدامیک از مثال های زیر می شود؟ قضایایی هستند که بیانگر مصلحت عمومی و حفظ بقاء نوع انسانی هستند.

الف. عدالت امر پسندیده ای است. ب. کل بزرگتر از جزء است.

ج. شجاعت امر پسندیده ای است. د. آزار رساندن به حیوانات بدن دلیل امری ناپسند است.

۱۲. این عبارت تعریف کدامیک از موارد زیر است؟ قضایایی هستند که به نحو تقلید از کسی که به صداقتش اطمینان داریم، اعتقاد پیدا می کنیم.

الف. مشبهات ب. حدسیات ج. فطریات د. مقبولات

۱۳. معتبرترین و مهمترین قیاس ها، کدامیک از موارد زیر است؟

الف. برهان ب. جدل ج. خطابه د. مغالطه

۱۴. کدامیک درباره قیاس برهانی صحیح است؟

الف. قیاسی است که از مجموعه ای از مقدمات یقینی تشکیل شده، که بالذات و به نحو ضروری، نتیجه یقینی تولید می کند.

ب. قیاسی است که از مجموعه مقدمات یقینی تشکیل شده اما لزوماً نتیجه یقینی تولید نمی کند.

ج. قیاسی است که از مجموعه مقدمات ظنی تشکیل شده است.

د. قیاسی است که در مواد آن از مقدمات وهمی استفاده شده است.

۱۵. معنای این عبارت چیست؟ حد وسط در برهان اینی واسطه در اثبات است.

الف. حد وسط علت یقین ما به نتیجه است یعنی با حد وسط یقین پیدا می کنیم که حداکبر (محمول در نتیجه) برای حداصغر (موضوع) است.

ب. حد وسط علت ثبوت اکبر برای اصغر است.

ج. حد وسط ما را به نتیجه نزدیک می کند.

د. حد وسط در برهان اینی، موجب می شود، قیاس جزو مشهورات به شمار رود.

۱۶. این استدلال چه نام دارد؟ آهن حرارت می پذیرد هر چه که حرارت بپذیرد حجمش زیاد می شود پس حجم آهن زیاد می شود

الف. جدل ب. برهان لمی ج. برهان اینی د. استقراء

۱۷. کدامیک از شرایط زیر درباره مقدمات برهان صحیح است؟

الف. همه مقدمات باید یقینی باشد. ب. برخی از مقدمات یقینی و برخی دیگر جزو مسلمات باشد.

ج. مقدمات ظنی باشد د. مقدمات جزو مشهورات باشد.

۱۸. چرا در برهان لمی مقدمات می بایست بر نتیجه تقدم طبعی داشته باشد؟

الف. زیرا آن مقدمات معلول نتیجه هستند.

ب. زیرا مقدمات علت نتیجه در خارج است.

ج. زیرا مقدمات جزو مسلمات هستند.

د. زیرا مقدمات جزو مشهورات هستند.

۱۹. یکی از شروط مقدمات برهان کلیت مقدمات آن است. مراد از کلی بودن مقدمات در برهان چیست؟

الف. محمول برای همه اشخاص موضوع در همه زمانها به نحو اولی حمل شود.

ب. محمول برای همه افراد حمل شود هر چند این حمل در همه زمانها نباشد.

ج. کلی بودن در برابر جزئی بودن است.

د. محمول برای همه افراد حمل شود، هر چند این حمل اولی نباشد.

۲۰. معنای وضع در قیاس جدلی چیست؟

الف. وضع اندیشه و نظری است که شخص به آن اعتقاد دارد.

ب. وضع اندیشه و نظری است که شخص به آن ملتزم شده خواه به آن اعتقاد داشته باشد و یا اعتقاد نداشته باشد.

ج. وضع به موضوع در مقدمات گفته می شود.

د. وضع به وضعیت جدل کننده گفته می شود مثلاً اعتماد به نفس داشتن، آرامش داشتن، عصبانی نشدن.

۲۱. مقدمات قیاس جدلی از چه چیزی تشکیل شده است؟

الف. یقینیات   ب. مضمونات   ج. فطریات   د. مشهورات و مسلمات

۲۲. کدامیک تفاوت برهان و جدل است؟

الف. برهان بر مقدماتی استوار است که یقینی هستند و حقیقت دارند اما جدل بر مقدماتی استوار است که لازم نیست حقیقت داشته باشند.

ب. هدف از جدل، حقیقت است اما هدف برهان مغلوب کردن طرف مقابل.

ج. در برهان از استقراء و تمثیل نیز استفاده می شود اما در جدل فقط از قیاس استفاده می شود.

د. جدل از مقدمات یقینی تشکیل شده است اما برهان از مشهورات و مسلمات.

۲۳. این عبارت در بحث جدل توضیح کدامیک از اصطلاحات زیر است؟ اصل یا قاعده کلی است که چند قضیه مشهور از آن به دست می آید.

الف. مجیب   ب. موضع   ج. مشهورات   د. سوال

۲۴. به صنعتی علمی گفته می شود که می توان توده مردم را نسبت به چیزی که انتظار تصدیق به آن می رود در حد امکان قانع ساخت.

الف. خطابه   ب. استقراء   ج. تمثیل   د. جدل

۲۵. در صنعت خطابه به مجموعه مقدمات و اقوالی که موجب می شود تا مطلوب به دست آید چه گفته می شود؟

الف. موضع   ب. وضع   ج. عمود   د. قیاس

۲۶. در صنعت خطابه به مجموعه حالت های خطیب مانند تن صدا و حرکات دست و... که موجب قانع شدن مردم می شود چه می گویند؟

الف. اعوان   ب. موضع   ج. وضع   د. خطبه

۲۷. این جمله چه نوع مغالطه ای است؟ علی شاعر و خیاط ماهری است: با این فرض که علی در شعر مهارت ندارد بلکه فقط در خیاطی مهارت دارد؟

الف. اشتراک لفظ   ب. ممارات   ج. ترکیب مفصل   د. ایهام انعکاس

۲۸. اگر از جمله هر ثروتمندی سعادتمند است نتیجه گرفته شود که هر سعادتمندی ثروتمند است چه مغالطه ای رخ داده است؟

الف. ایهام انعکاس   ب. اشتراک لفظ

ج. اخذ بالعرض به جای بالذات   د. ممارات

۲۹. اگر یکی از مقدمات استدلال، همان نتیجه باشد چه اشتباهی رخ داده است؟

الف. مصادره به مطلوب   ب. اشتراک لفظ

ج. ایهام انعکاس   د. جمع چند مسئله در یک مسئله

۳۰. مغالطه از چه موادی تشکیل شده است؟

الف. یقینی   ب. مقبولات   ج. مشهورات   د. مشبهات و وهمیات